

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANA SANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

ZAFER PAR ‘SİNEMA HAYATIM’

Yüksek Lisans Tez Raporu-Belgesel

Projeyi Hazırlayan:

Cansu GÜLMEZ

İSTANBUL, 2015

T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
SİNEMA-TV ANA SANAT DALI
SİNEMA-TV SANAT DALI

ZAFER PAR ‘SİNEMA HAYATIM’

Yüksek Lisans Tez Raporu-Belgesel

Projeyi Hazırlayan:

Cansu GÜLMEZ

Öğrenci No:

140770004

Danışman:

Yrd. Doç. Esin BERKTAŞ

İSTANBUL, 2015

YEMİN METNİ

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum **Zafer Par "Sinema Hayatım"** başlıklı bu çalışmanın, bilimsel ahlak ve geleneklere uygun şekilde tarafımdan yazıldığını, Akademik Etik ilkelerine bağlı kalarak, hiç kimseden yardım almadan, bizzat kendimin hazırladığına and içerim 23/10/2015

Cansu GÜLMEZ

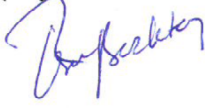
T.C.
BEYKENT ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ
TEZLİ YÜKSEK LİSANS SINAV TUTANAĞI

.../.../2015

Enstitümüz *Sinema-TV* Anasanat dalı *Sinema-TV* Programı yüksek lisans öğrencilerinden **140770004** numaralı **Cansu GÜLMEZ'in** "*Beykent Üniversitesi Lisansüstü Eğitim - Öğretim Yönetmeliği*"nin ilgili maddesine göre hazırlayarak, Enstitümüze teslim ettiği "**Zafer Par "Sinema Hayatım"**" konulu tezini, Yönetim Kurulumuzun 27.10.2015 tarih ve 2015/42 sayılı toplantısında seçilen ve Taksim Yerleşkesinde toplanan biz jüri üyeleri huzurunda, ilgili yönetmeliğin (c) bendi gereğince (...) dakika süre ile aday tarafından savunulmuş ve sonuçta adayın tezi hakkında oyçokluğu/oybirliği ile Kabul/Red veya Düzeltme kararı verilmiştir.

İşbu tutanak, 4 nüsha olarak hazırlanmış ve Enstitü Müdürlüğü'ne sunulmak üzere tarafımızdan düzenlenmiştir.

DANIŞMAN
Yrd. Doç. Dr. Esin BERKTAŞ
(Beykent Üniversitesi)

ÜYE
Yrd. Doç. Dr. Sühendan KUMCU
(Okan Üniversitesi)

ÜYE
Prof. Dr. Oğuz MAKAL
(Beykent Üniversitesi)

Adı ve Soyadı : Cansu GÜLMEZ
Danışmanı : Yrd. Doç. Esin BERKTAŞ
Türü ve Tarihi : Yüksek Lisans, 2015
Alanı : Sinema-Televizyon
Anahtar Kelimeler: Zafer Par, Sinema, Belgesel

ÖZ

ZAFER PAR ‘‘SİNEMA HAYATIM’’

(BELGESEL)

Bu belgeselde Yeşilçam ve sonrasında yönetmen yardımcılığı, yapımcılığıyla tanınan, 1983 yılında *Badi* adlı filmiyle yönetmenlik de yapan; yine Türk sinemasına ilk kez batılı anlamda cast-mekan-iş programı uygulamalarını getiren, ama on beş yıl önce verdiği bir kararla Ayvalık'ta yaşamaya başlayan sinema dünyasından Zafer Par keşfediliyor.

Name and Surname :Cansu GÜLMEZ
Advisor : Asst. Prof. Esin BERKTAŞ
Degree and Date : Master, 2015
Major : Cinema-Television
Key Words :Zafer Par, Cinema, Documentary

ABSTRACT

ZAFER PAR ‘‘CINEMA IS MY LIFE’’

(DOCUMENTARY)

This documentary explores Zafer Par who introduced the cast-place-work programme implementation in the western sense, to the Turkish cinema for the first time. Zafer Par worked as an assistant director and producer in the early and modern Turkish cinema (Yesilçam and later), directed the film called *Badi* in 1983 and started to live in Ayvalık after 2001 following his decision.

İÇİNDEKİLER

Sayfa No.

ÖZ

ABSTRACT

İÇİNDEKİLER	iii
GİRİŞ	1

1. BÖLÜM

ÇEKİM ÖNCESİ SÜREÇ

1.1. Ön Araştırma.....	5
1.2. Ön Görüşme	5
1.3. Çekim Takviminin Belirlenmesi.....	5
1.3.1. Çekim Takviminin İçeriği	6
1.4. Ekipman Temini İçin Görüşme.....	7
1.5.Çekimler İçin Mekan Analizi	7
1.5.1. Çekim Yapılacak Yerlerin Analizi	7
1.5.2. Gerekli İzinlerin Alınması.....	7

2.BÖLÜM

YAPIM SÜRECİ

2.1. Yapım Ekibi.....	8
2.2. Prodüksiyon Listesi	8
2.2.1. Sanat.....	8
2.3. Ekipman.....	9
2.4. Bütçe.....	10
2.5. Kurgu.....	11

3.BÖLÜM

ÇEKİMLER

3.1. Çekim Süreci.....	12
3.2. Zafer Par'ın Çekimleri.....	12
3.3. Zafer Par'a Sorulan Sorular	12
3.3.1. Zafer Par'a Verilen Konu Başlıkları.....	12
3.4. Çetin Akkoç'un Çekimleri.....	13
3.4.1. Çetin Akkoç'a Sorulan Sorular	13
ZAFER PAR'IN RÖPORTAJ METNİ	14
ÇETİN AKKOÇ'UN RÖPORTAJ METNİ	21
KAYNAKÇA	23

GİRİŞ

ZAFER PAR'IN OLDUĞU YILLARDA TÜRK SİNEMASI

1960-1970'li yıllar, Türk Sineması'nın üretim verimliliğinin en üst noktaya çıktığı yıllardır. 1950'li yıllardan itibaren yapımcı, yönetmeni de içererek düzenli artışa geçen yerli film üretimi, seyircinin artan talebi karşısında 1960'lı yıllarda yükselişine devam etmiştir. Türk sineması 1963 yılından itibaren renkli filmler üretmeye başlamıştır. Artık Yeşilçam olarak adlandırılan Türk sineması 1966 yılında 241 filmle dünya uzun metraj film üretimi sıralamasında 4. sırayı almıştır.

Yerli sinemadaki bu artış yeni yapım şirketlerinin açılmasını sağlamıştır. Uğur Film, Erman Film, Arzu Film, Erler Film bunlardan sadece birkaçıdır. Bu dönemde özellikle tür olarak, aile filmleri, köyden kente göç ve şarkıcı konulu filmlerin sayısında artış olmuştur. Özellikle değişen sosyal ekonomi ve kültürel yaşamın sonucu arabesk şarkıcı filmleri gişede oldukça başarı yakalamıştır. Bunların yanı sıra Tarkan, Karaoğlan gibi resimli romanlardan uyarlanan, farklı bir tarz yakalayan filmlerde sinemalardaki yerini almıştır.

Zafer Par'ın sinema hayatına başladığı ve özetlenen bu yıllar Lütfi Akad, Ömer Kavur, Memduh Ün, Ertem Eğilmez, Atıf Yılmaz, Yavuz Özkan... gibi Türk sinemasının önde gelen, başarılı yönetmenlerin sinema yaşamında olduğu yıllardı. Sinemaya giren genç Zafer Par bu yoğun iş ortamında yönetmen asistanlığı işini yapma olanağı bulacaktır. Bunlar içinde en uzun süre çalıştığı isim ise kısa zaman önce yitirdiğimiz (16 Ekim 2015) Memduh Ün olmuştur.

ZAFER PAR'IN TÜRK SİNEMASINDAKİ SERÜVENİ

Zafer Par 1970 yılında İstanbul Üniversitesi hukuk fakültesi öğrenimini bıraktıktan sonra Türk sinemasının önemli yönetmenlerinden birisi olan Memduh Ün'ün, Uğur Film şirketinde yönetmen asistanlığına başlamıştır. Bu süreçte sinemayı her aşamada setlerde, kurgu masalarında tanımıştır. Bu süreç aynı zamanda da gelecekte yönetmenliğe, yapımcılığa adım atabileceği bir başlangıç olmuştur.

Zafer Par, çeşitli yönetmen ve yapımcılarla 150'ye aşkın filmde yönetmen, yönetmen yardımcısı, genel koordinatör olarak çalışmıştır. 1983 yılında çektiği *Badi* filmi kendisinin ilk yönetmenlik deneyimidir.

1990 yılında Par Productions adıyla kurduğu yapım şirketinde Elia Kazan, George Lucas gibi ünlü isimlerin Türkiye'de çektiği filmlerde çalışma imkanı bulmuştur. Hatta 1993 yılında George Lucas'ın *Young Indiana Jones* filmindeki katkılarından dolayı kendisine dünyaca ünlü sinema dergisi olan *Variety*'de tam sayfa ilan ile Lucas tarafından teşekkür edilmiştir.

Zafer Par, Sine-Sen'in (Sinema Emekçiler Sendikası) kurucu üyesi, Yön-Sen (Yönetmenler-Senaryo Yazarları-Yardımcı Yönetmenler Derneği) kurucu üyesi, SE-SAM (Sinema Eserleri Sahipleri Meslek Birliği) asil üyesidir.

Yönetmen yardımcısı, genel koordinatör, yönetmen ve yapımcı olarak çalıştığı filmler, diziler ve müzikallerden bazıları şunlardır:

Üç Arkadaş, Cevriyem, Para, Sinema Bir Mucizedir, Kadın Hamlet, Çöl Kartalı, Beyaz Ölüm, Alev Alev, O Kadın, İhtiras Fırtınası, Leyla ile Mecnun, Kırık Bir Aşk Hikayesi, Körebe, Melekler Evi, Koltuk, Patroniçe, Beş Kollu Avize, Adak, Bir Yudum Sevgi, Battal Gazi Serisi, Rabia, Gol Kralı, Umudumuz Şaban, İnek Şaban, Dokunmayın Şabanıma, Bodrum Hakimi, Yılanı Öldürseler, Taksi Şoförü, Kır Gönülünün Zincirini, Sis, Şahmaran, Sarı Mercedes, Menekşe Koyu, Bir Sonbahar Hikayesi, Hollywood Kaçakları, Kalbin Zamani, Neşe-i Muhabbet, Hababam Sınıfı, Hayırdır İnşallah, Badi, Kumar, Savcı, Büyük İskender, Sırtımdan Vuruldum, Yalan, Anlaşma Noktası, Arkadaş, Özlem, Arap Bilo, Sahtekar, Şen

Sulukule, Çifte Nikah, Sevgi Payı, Bir Bayram İzni, Diyet, Candan Sevmeli, Yalnız Efe, Young Indiana Jones, Troy, End Of The Sartanovs, Kral'ın Rüzgarı, Beyond The Aegean, Balkan Balkan, Mission Impossible, Zombie and The Ghost Train, Ah Gardaşım, Soğuk Geceler, Yedi Uyuyanlar, Yılanı Öldürseler...

ZAFER PAR AYVALIK'A TAŞINIYOR

Zafer Par'ın 2001 yılında Ayvalık'a taşınmasının ana nedeni, bir yanda sinemadaki bu sessiz ve önemli başarısını kendince tamamlamış olması, diğer yanda giderek çeşitli sosyal-ekonomik etkilerle film yapım, gösterim koşullarının ağırlaşması, farklılaşması ve risk taşımasıdır.

Daha sakin, huzurlu bir yaşamın kendisi için artık zamanı geldiğini düşünen Zafer Par Ege bölgesinin önemli bir turizm ve kültür kenti olan Ayvalık'a taşınmaya karar vermiştir. Ancak entelektüel-sinema-sanat birikimini geride bırakmamış Ayvalık'ın kültür sanat aktivitelerinde ve projelerinde hem rol sahibi olmuş hem de yakın plandan izlemiştir. "Dream House" adını vermiş olduğu pansiyonu onun için bir gelir getiren ortamdan daha çok Türk sinemasının önemli isimlerinin ziyaret ettiği, kaldığı bir mekan olacaktır.

1. BÖLÜM

ÇEKİM ÖNCESİ SÜREÇ

1.1. Ön Araştırma

Zafer Par'ın resmi internet sitesi başta olmak üzere hakkında bilgi veren siteler incelenmiş ve hakkında araştırma yapılmıştır. Çektiği filmler, çalıştığı yönetmenler, özel hayatı, sinemaya başlama serüveni araştırılmış, kendisiyle yapılan röportajlar okunmuştur. Belgeselin temelini oluşturan üç ana başlık hazırlanmıştır. Başlıklar şunlardır:

- Zafer Par'ın sinema geçmişi
- Zafer Par'ın sinemaya olan tutkusu
- Zafer Par'ın Ayvalık'a taşınma nedeni ve oradaki yaşamı

1.2. Ön Görüşme

Ayvalık'ta ikamet eden Zafer Par ile telefon görüşmesi yapılmıştır. Bu görüşmede kendisine detaylı bilgi verilerek çekim takvimi belirlenmiştir.

1.3. Çekim Takviminin Belirlenmesi

Ayvalık dış çekimlerin olduğu belgeselde hava durumuna da dikkat edilerek Zafer Par'ın uygun olduğu günler belirlenerek çekim günleri oluşturulmuştur.

1.3.1. Çekim Takviminin İçeriği

ÇEKİM ADI	ÇEKİM TARİHİ	SAAT ARALIĞI	TOPLAM GÖRÜNTÜ KAYDI SÜRESİ	TOPLAM KAMERA SAYISI
Zafer Par Röportaj İç Çekim	09.10.2015	10.00-13.00	34 DK	1
Zafer Par Röportaj Dış Çekim	09.10.2015	14.00-15.30	16 DK	1
Çetin Akkoç Röportaj Dış Çekim	09.10.2015	16.00-16.30	4 DK	1
Zafer Par Ev İç Çekim	08.10.2015	11.00-15.00	15 DK	1
Ayvalık Dış Çekim	08.10.2015	16.00-18.00	5 DK	1
Ayvalık Dış Çekim Detay	08.10.2015	08.00-10.00	10 DK	1
Ayvalık Cunda Dış Çekim	09.10.2015	17.30-18.00	7 DK	1

1.4. Ekipman Temini İçin Görüşme

ekim ekipmanları için Setem Akademi ile görüşülerek ekipmanlar kiralanmıştır.

1.5.Çekimler İçin Mekan Analizi

Zafer Par'ın Ayvalık'daki hayatının da üzerinde durulan bu belgeselde, röportaj çekim yerleri kendisinin evi ve sık gittiği yerler olarak belirlenmiştir. Ayvalık Cennet Tepesi ve Cunda bölgesini uzun yıllardır bildiğim için dış çekimlerin de o bölgelerde yapılmasına karar verilmiştir.

1.5.1. ekim Yapılacak Yerlerin Analizi

Dış ekimlerde güneş işığından faydalanılacağı için güneşin en uygun olduğu aılar seçilmiştir. İ ekimlerde ise işık ve filtreler yardımıyla aydınlatma yapılmıştır.

1.5.2. Gerekli İzinlerin Alınması

Çekimler için kararlaştırılan mekanlar özel mülk olduğundan gerekli izinler sahiplerinden alınmıştır.

2.BÖLÜM

YAPIM SÜRECİ

Belgeselin ekipmanları, çekim aşaması, kurgu aşaması, ulaşım ve catering hizmetleri şahsım tarafından gerçekleştirilmiş ve sağlanmıştır.

2.1. Yapım Ekibi

Çekim aşaması ve kurgu aşamasında toplam 3 kişi görev almıştır.

SAYI	KİŞİ	GÖREVİ
1	CANSU GÜLMEZ	YÖNETMEN
2	LEVENT BIYIKLIOĞLU	GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ
3	CANSU GÜLMEZ	SES
4	LEVENT BIYIKLIOĞLU	IŞIK
5	UFUK ÖZENATEŞ	KURGU

2.2. Prodüksiyon Listesi

Çekimler gerçek mekanlarda yapıldığı için ekstra bir prodüksiyon listesi oluşturmaya gerek kalmamıştır.

2.2.1. Sanat

Belgeselin gerçekçi yaklaşımına bir müdahale olacağından sanat yönetimine dair bir müdahale olmamıştır.

2.2.2. Kostüm

Çekimleri yapılan kişiler kendi kıyafetlerini kullanmışlardır.

2.3. Ekipman

EKİPMAN	SAYI
SONY F5 Kamera	1 adet
Sachtler yaka mikrofonu	1 adet
Rode boom mikrofon	1 adet
Tripot	1 adet
Kalzer tunsten ışık	2 adet

2.4. Bütçe

HİZMET	SAYI	BİRİM MALİYETİ	TOPLAM MALİYET
CANSU GÜLMEZ YÖNETMEN	1	-	-
LEVENT BIYIKLIOĞLU GÖRÜNTÜ YÖNETMENİ	1	-	500
LEVENT BIYIKLIOĞLU IŞIK	1	-	-
UFUK ÖZENATEŞ KURGU	1	-	500
CANSU GÜLMEZ SES	1	-	-
SONY F5 KAMERA	1	-	1000
SACHTLER YAKA MİKROFONU	1	-	250
KALZER TUNGSEN IŞIK	2	-	250
TRİPOT	1	-	-
RODE BOOM MİKROFON	1	-	-
ULAŞIM		-	350
KONAKLAMA		-	500
TOPLAM MALİYET		-	3350

2.5. Kurgu

Çekimler tamamlandıktan sonra kurgu süreci başlamıştır. Kaba kurguda 35 dakikalık belgesel ortaya çıkmıştır.

Röportaj sırasında Zafer Par'ın bahsettiği film ve kişilerden görüntülerin eklenmesi, ham görüntülerin üzerine renk düzenlemesinin eklenmesi, giriş ve çıkış jeneriğinin bitirilmesi ve jenerik müziğinin seçilmesiyle 24 dakikalık bir belgesel film ortaya çıkmıştır.

3. BÖLÜM

ÇEKİMLER

3.1. Çekim Süreci

7-9 Ekim 2015 tarihlerinde Ayvalık'ta Zafer Par ve Çetin Akkoç ile çekimler tamamlanmıştır.

3.2. Zafer Par'ın Çekimleri

8 ve 9 Ekim tarihleri arasında Zafer Par'ın evinde çekimler yapılmıştır. Zafer Par'ın evinde başlayan röportaj dış çekimlerle de devam etmiştir. İki gün boyunca kendisinin Ayvalık'ta yaşadığı hayat da yansıtılmıştır.

3.3. Zafer Par'a Sorulan Sorular

Belgeselde samimi havayı kaybetmemek adına kendisine sıkça soru sormak yerine önceden konu başlıkları verilmiştir. Bu başlıklar içinde anlattığı şeyler tamamıyla Zafer Par'ın kendi seçtiği konulardır.

3.3.1. Zafer Par'a Verilen Konu Başlıkları

- 1-Sinema öncesi yaşamı
- 2-Sinemayla tanışması
- 3-Sinema hayatı
- 4-Çalıştığı önemli isimler
- 5-İlk yönetmenliğini yaptığı film Badi
- 6-Par Productions

7-Neden Ayvalık'a taşındı?

8-Ayvalık'taki yaşamı

9-Sinemayla ilgili unutamadığı anılar

3.4. Çetin Akkoç'un Çekimleri

9 Eylül'de Çetin Akkoç'un evinde çekim yapılmıştır. Kendisiyle çekim yapılmasının nedeni hem Zafer Par'ı yakın bir arkadaşından dinlemek hem de onu Ayvalık'a getiren kişiden bu hikayeyi dinlemektir.

3.4.1. Çetin Akkoç'a Sorulan Sorular

1- Zafer Par ile arkadaşlığınızdaki bahseder misiniz?

2- Neden Zafer Par'ı Ayvalık'a çağırdınız?

ZAFER PAR'IN RÖPORTAJ METNİ

Dream House, rüya evi, düş evi. İtalyan üstadımız Federica Fellini: "Sinema bir düş sanatıdır. Biz sinemacılar düş satarız." demiş. Onun için ben bu mekanıma dream house diyorum. Çünkü bu duvarlara sinen kokular, anlattığı resimler hepsinin ayrı ayrı bir hikayesi var. Dream House'a hoşgeldiniz.

Adım Zafer Par. 1951 doğumluyum. Şair, araştırmacı yazar ve edebiyat öğretmeni Arif Hikmet Par'ın oğluyum. 1970 yılında İstanbul Üniversitesi hukuk fakültesine girdiğimde dönemin siyasi olayları neticesinde Kerkük'te olan babamın yanına gitmek zorunda kaldım. Bir altı ay orada kaldıktan sonra sinemayla tanıştım, sene 1970.

İlk ustam Orhan Elmas'tır ve ilk filmimde *Kerem ile Aslı*. Orhan Elmas'la daha sonra *Sevenler Kavuşmuş* ve *Oyun Bitti* filmleriyle devam ettim. Sonra Uğur Film Memduh Ün beni yanına aldı ve ustanın yanında herhalde en uzun süre çalışan asistanıyım. Memduh ağabeyle uzun yıllar çalıştık. 2005 yılında çektiğimiz *Sinema Bir Mucizedir*, Memduh ağabeyin 85 yaşında olduğu o dönemde jübile filmiydi. Hayatı boyunca yapmak istediği tek filmmiş. O filmde ben Ayvalık'ta olmama rağmen 2005 yılında gittik. O filmimizi hazırlamıştık. 1990'lı yıllarda Par Productions diye bir şirket kurdum. Bu anlamda Türk sinemasında hem yapımcı olan hem yönetmen olan hem genel koordinatör olan herhalde sayılı insanların başında gelirim diye düşünüyorum. Ben çok iyi bir yönetmen oldum ya da olacağım anlamında hiçbir şey taşımadım. Benim kendi tabirimle sofrayı kurmak yani bir yönetmen, bir yapımcıya sofrayı bütün bütçesini hazırlayarak kendi yönetmenlik duygularımı da içine katarak çünkü o anlamda baya iyi paralar kazandım. Bir filmin bütçesini yaparım. Her şeyini hazırlarım. Ekibimi kurarım ve bir disiplin içerisinde. Disiplin derken de uzun yıllar yabancı yapımlarla çalışmam, oradaki becerileri oradaki kültürü Türk sinemasına getirmek çok önemliydi. Onun için yapımcı şirket olarak kurduğum zaman Türk televizyon tarihinin ilk dizisi o zaman Teleon vardı. *Savcı* dizisini çekmiştik Kadir İnanır'la beraber ve ülkede çok büyük ses getirmişti ve iyi başarılı bir yapımdı. Daha sonra co-production işlerine girdim. Yeterli bir İngilizcem olmamasına rağmen dünyada tek şeye inandım. Filmcinin lisansı bütün dünyada aynı. Japon da aynı şeyi anlatıyor, Habeşli de aynı şeyi anlatıyor, işte Türklerde, Fransızlarda. Çünkü sinemanın konuştuğu dil ortak bir dildi. Ondan sonra co-production da en büyük olayım da Elia Kazan gibi bir dev ile çocukluğumuzdan hatırladığımız, *Bir Zamanlar Amerika, Amerika Amerika* aynı zamanda dünya sinemasının ilk

beşine giren diye tanınan bir insan. Marlon Brando'yu keşfetmiş, James Dean'i keşfetmiş bir deha. Onun *Beyond The Aegean- Ege'nin Ötesinde* diye bir proje vasıtasıyla tanıştık. Tanışmamızda da Zülfü Livaneli büyüğümüz yardımcı olmuştu. 1989-1992 yılları arasında *Beyond The Aegean- Ege'nin Ötesinde* filmi için mekan araştırmaları yaptık babayla birlikte. O dönemlerin unutulmaz aktristi Juliette Binoche da gelmişti ve biz devamlı üç yıl içerisinde bütün mekanları gezdik ve Elia Kazan gibi bir babayla muazzam bir dostluğumuz oldu. Ben ona baba derdim o bana oğul derdi. Onun bildiği Türkçe kadar benim bildiğim İngilizce ile anlaşıyorduk. Zaten konuştuğumuz dil de ortak dilimiz sinemaydı.

Zülfü Livaneli Bey'in kurduğu Mega Film olayı vardı. Onunla *Sis* filmi yaptık sayın Livaneli ile birlikte. Önemli, döneme damga vuran filmlerdendi. Aynı şirkete *Boğaziçine Sığınanlar* adında TRT'ye bir dizi çektik Kültür Bakanlığı ile birlikte. 1980'li yılların sonunda işte *Bodrum Hakimi* Türkan Şoray'ın yönetmen olduğu *Bodrum Hakimi*. Türkan Hanım'ın yardımcısı oldum ve çok önemli filmler işte bunları tek tek sayarsam 200'ü aşkın filmi saymam lazım. Ama Türk sinemasının öne çıkan filmlerinin hepsinde ya yönetmen yardımcısıydım ya genel koordinatördüm. Bu Türkan Hanım'la olan şeyden sonra 1981 yılının Yaşar Kemal'in Hemite köyüne gittik Osmaniye'de. Yaşar Kemal'in evinde çalıştık, köyünde çalıştık. Çünkü onun hikayesini yapıyorduk *Yılanı Öldürseler*. Çok zor bir film. Fakat ben talihsiz bir kaza geçirdim 1981'in 31 Mayıs'ında. O gece Türkan Hanım'ın şoförünün amcası mı birisi vefat etmişti. Çocuk gittiği için güneşin en güzel battığı bir noktayı bulmak adına arabayı benim kullanmam gerekiyordu. On bir araç biz giderken öndeydik. Türkan Hanım benim yanımdaydı, Güneş hanım da arkada, filmde başrol oynayan çocuk da arkada. Biz kaza geçirdik ve o kaza sonucu da ben Osmaniye'de kolumun kesilmesi söz konusu oldu. Oradan Adana'ya yetiştirdiler beni. 89 km yolu 29 dakika. Bunu da bana geçenlerde Abdurrahman Keskiner büyüğümüz gelmişti Ayvalık'a. O bana daha benim bilmediğim şeyleri anlattı. Önemli bir kaza ama burada genç bir pratisyen doktorun koluma yaptığı müdahale ile kolumu kurtardım. Bunun da böyle bir anısı vardır.

Şimdi yönetmen olunca çünkü bir kavram vardı yönetmen olmak gerçekten zordu. Çünkü o dönemler star sineması dediğimiz bir sinema vardı. O starların çalıştığı yönetmenler vardı. O yönetmenlerin tercihi göre de yapım şirketleri vardı. Yani bir Akın Film, Erman Film, Uğur Film gibi Erler Film gibi büyük firmaların yönetmen kadroları tabi vardı. Bu arada video filmleri konusu çıktı ortaya. Video filmleri olunca daha çok şey yapmaya başladık. Daha bir negatif harcama sorunu vardı. Çünkü bize eskiden otuz kutu negatif verilirdi. Filmin zaten 90 dakikasını 2400m düşünürsek işte 30 kutuda 1200 den 2600 yapıyor. Yani 200

metrelik bir marjınız vardı. Onun için silahlı sahneler falan zordu. Çünkü negatif yoktu. Gece sahne çekmek isterseniz 2 kutu yüksek iso var onunla yetinin denilirdi. Zor dönemlerdi. Bugünkü şartlara baktığımız zaman eskiden 3 minibüs çıktığımız, 2 minibüs çıktığımız şeylere şimdi artık ışıkçıların ayrı kamyonları var, makyajcıların, sanat grubu olsun, set grubunun ayrı ayrı araçları var. Yani Avrupa'yı yakaladık. Bunu da gelişen neslin belki okulların olması çünkü biz o zaman alaylıydık. Bizim okulumuz yeşilçamdı.

Biz tabi her filmde başka yönetmenle çalışınca her türlü şeyi de öğrenmeye başladık. O anlamda ilk yönetmenlik denemem 1981 senesinde *E.T'* nin versiyonu ki şu an da versiyon filmleri diyemiyorum. Çünkü o zaman yapılan bütün filmler yurt dışındaki bir filmin buradaki versiyonuydu. Zaten bu böyle olmasa mümkün değildi. Çünkü Sefa Önal yaşıyor Allah ömür versin, Bülent Oran rahmetli oldu. Onların sayfa sayfa gönderirlerdi. Çünkü yetişmeleri mümkün değil. Bir taraftan film çekiliyor. Uğur Film'e yazıyor, bir taraftan Acar Film'e yazıyor, bir taraftan Erman Film'e yazıyor aynı şeyleri. Sonra yıllar sonra baktım ki o şarkıcı filmleri modası çıkmıştı. Bazı hikayelerin Ferdiler değişip Orhan oldu, Orhanlar değişip bilmem ne oldu. Mümkün değil çünkü zaten fabrikaya koysan o kadar acil senaryo çıkmaz. O şartlar tutuyordu. Sonra şarkıcı yönetmenlerimiz oldu İbrahim Tatlıses falan. O zaman bu arada ben meslek hayatımda hep ilk şeyleri yapmaya çalıştım. Yani tüp bebek hadisesi mesela. Türk sinemasında o zaman şarkıcı filmlerinin modasında ben Gökhan Güney ile yaptım. Bir hikayesi de olması lazımdı. İlla sahneye çıkması falan değil. Eski bir şöhretti. Bir kızla tanışıyordu o ¹tüp bebek hadisesi oldu.

Badi' ye geldiğimiz zaman 1981 ustamız, yönetmen ağabeyimiz, büyüğümüz Şerif Gönen, Ömer Vargı daha önce asistanlık yapmıştık birlikte taksi şoförü filminde. *Badi'*yi yaptık. Bu filmi tabi *E.T'* yi o zaman muazzam 3 sene önce videosu gelmişti Türkiye'ye. Baya da paylaşılan bir filmdi, ilk filmdi. Orada *E.T* olunca bizde de *Badi* oldu. Biz *Badi'* nin içerisine Beyoğlu'nda boyacılık yapan bir kısa boylu arkadaşımızı içine koyduk. Fakat *Badi* şanslı bir filmdi. Bir de ilk yönetmenlikti bir de kış gününe rastladı şubat ayı falandı ve 200'e yakın çocuk oynattık bu filmde lunapark sahneleri. Çocukların çoğunun tüplerde ayaklarını ısıttığını bilirim. Buradaki savımız da şuydu; bütün uzay araçları dünyada sadece Amerika'ya mı inecek? Yani Beşiktaş'da İhlamurderesi'ne inemezler miydi diye. İyi bir filmdi. Benim içinde zevkli bir filmdi. Fakat çok ilginç anıları vardır. Mesela Spielberg ile kıyasladılar, mahkemeye verdiler. Spielberg bu *E.T.*'nin 39 tanesini yapmış. Bizimkini de Bahattin diye bir

---

¹ Burada bahsi geçen film 1985 yapımı "Candan Sevmeli" isimli filmidir. Başrollerinde Gökhan Güney, Ayşegül Ünsal ve Nilgün Akçaoğlu bulunmaktadır.

arkadaşımız vardı. Yani fırından çıkartmışlar hoş bir dokusu vardı. Bir de yedeği lazım. Ola ki başına bir şey gelirse filmin başrol oyuncusu. Bir de yani bir daha film de çekme şansınız yok. Fakat ikincisi tutmadı. Yani dokuları tutmadı. Öbürünün damarları falan el kol hareketleri vardı. Bir hücre yapısı vardı. Öbürü de çok böyle pırlanta gibi bir şeydi. Onun ancak kollarını keserekten ben böyle el hareketlerini *Badi*'nin şey yaptım. O havaya girince herhalde dublajda da en iyi sen konuşabilirsin dediler. Bende bağırımdan sesim kısılmış. Hatta şöyle; ‘‘Badi...Yuva...’’ Yani yuvasını istiyor falan gibi böyle şeyler oldu. Fermuar patladı arkasından tabi çekemeyince. Zor bir filmi uzaylıyı oynamak ama o dönemin şeylerinde işte 81 yılından kaç sene geçmiş *Badi* ile bir nesil yetişti diyebilirim. Ama öyle ama böyle.

Hayatımızda unutamayacağımız şeyler şimdi ben yabancılarla çalışa çalışa oradaki zevk daha şey yani burada yönetmenlik yapacak, Türk sinemasında iş yapar iş yapmaz. Zaten o şansımız yoktu. Ama iyi bir genel koordinatörün iyi mutfağı bilen bir de yabancılarla çok çalıştığımız için belirli bir tecrübeyi kazanmam hayatımın belki de Türk sinemasında bir örneği var mıdır bilemiyorum. Yani *Variety* diye dünyanın en büyük sinema dergisi diye bilinen bir dergi var. O dergi de *Young Indiana Jones* ülkemizde çekiliyordu. Ben daha sonradan o filme sağ olsun Yavuz Özkan, Ali Özgentürk abilerimin; ‘‘sizi bu saatten sonra ancak Zafer Par kurtarır’’ demelerinden sonra Lucas Film ile anlaşma yaptım. Fakat onlar kaç gün süre istersiniz dediler bana bir 10 gün 15 gün. Çünkü izinler başka bir yapımcıdaydı. Ben perşembe günü muhattap olmuştum. Pazartesi işe başlarsınız demiştim. Tabi o zaman Zülfü Livaneli arayıp dış işleri bakanıyla konuşması, gümrük bakanları işte Kadir İnanır'ın bir taraftan şey yapması İzmir'de hemen bir şey kurmamız. O esnada ben pazartesi günü başlattım. Lucas'ın sağ kolu bana daha birinci gün *Variety* de tam sayfa bir ilan çıkartacağım sana dedi orada almıyorlar falan. Dedim daha bir şey yapmadık falan. O herhalde yani biraz moral vermek istedi bize dedi çok güzel çıkacak. Sana işte müşteri gelecek falan filan gibi. Ama gerçekten hafta sonunda ondan sonraki haftada *Variety* de büyük bir dergiydi zaten. Orada ilan da almayan sayfada tam sayfa işte ‘‘Lucas Film LTD. The Young Indiana Jones Chronicles would like to thank Zafer Par of Par Productions..’’ Bu Lucas film tabi beni egomu da arttırdı. Hayata bakışımı da arttırdı. Çünkü çok başka bir şeydi. Bu mesuliyeti taşımak adına her şeyime çok daha dikkat etmeliydim. Daha da iyi işler yapmalıyım.

Elia Kazan, George Lucas bunlar olunca artık yerli sinemanında şeyinde sadece büyük filmlerde yine genel koordinatörlüğüme devam ettim. Ömer ağabey hayatımda unutamayacağım sinemamızın prensi diye rahmetle anıyorum. Ömer Kavur ile birlikte 1981 de o Türkan Hanım ile olan *Yılanı Öldürseler* filminde geçirdiğim kazandan sonra yeni

başlayacağı bir film için çağırması, ilk defa tanışıyoruz. Benim rahatsız olduğumu, hala kolumun tedavi görmek zorunda olduğunu, o da başımızda olmanın yeter olduğunu, tedavini orada yaptırırız diyince *Kırık Bir Aşk Hikayesi* 1981. Hiç unutmam bir büyük sahne çekiyoruz. Hümeysra edebiyat öğretmeni, Kamuran Usluer resim öğretmeni gidiyoruz. Bütün okulu sıraya dizdim ben. Gidiyoruz ta meydana kadar geldik. Fakat hem bando çalıyor, bir şeyler oluyor. VAS aküler o zaman kameramanın sırtında taşınırdı. Bir de elde olduğu için hem sırtında kamera var hem akü var. Böyle giderken vas kablo çıkmış. Mahvolduk dedi Ömer ağabey. Dedim olmaz dedim. Herkese rica ettim. Herkesi oraya döndürdüm. 150m geriye aldık. Tekrar döndük. Dolayısıyla sinemada çareler tükenmez yapıldı. Bunun gibi böyle çok örnekler şey yaptık. *Kırık Bir Aşk Hikayesi* sayesinde tanıdığım Çetin Akkoç ağabeyim vardır...

İyi bir yönetmen olmanın tek kuralı iyi bir kurgucu olmaktır. Yani neyi çekeceğini, nerden keseceğini, neyi nerden ne yapacağını bilmek zorundasın. Bunu da çoğu yönetmen içerisinde en iyi kurguyu bilen de Memduh Ün'dür. Yılmaz Atadeniz yani ama ilk anlamda Memduh hoca bir kurgu ustasıdır ve o zamanlar tamburlu makinalar vardı. Yani mesela kareyi durdurursunuz 5 metre gider, 3 metre gider. Çok zor bir işti. Onun cambazı da Turgut İnangiray ağabeyimizdir. Premos diye bir İtalyan markası vardı. Düğmelerine bastığın zaman tek karede dururdu. Koluyla ileri geri alırdı. Çok da güzel tertemiz kızakları vardı ve Memduh ağabeyin yanındayım ben tabi Uğur Film'de çalışıyorum. Gıptayla bakardım böyle öğrenmek isterdim. Dikkat ederdim seloteypi nasıl yapıştırıyor. Nerden ne kesiyor, biçiyor, ediyor. Sonra bana şutları ekle derdi. Yani o şeylerin herbirinin resim alacağı yerleri bilirdi. Sonra sen devam et böyle planları ekle dedi. O ince montajına girecekti haliyle. Ben eklerken bir şeyi kısa kesmişim. Tabi şeyi bilemiyorum. 24 karede bir fit numarası yazarmış altında. D6 1788 gibi. Bu ne anlama geliyor, bu filmler iş kopyası olarak hazırlandıktan sonra negatif bölümüne gidiyor. Esas anaya gidiyor. O iş kopyasındaki pilota göre kesilmesi lazım. Ben Fatma Girik'in bir gözyaşı ki filmin çok önemli bir sahnesiymiş. Fatma Girik'in gözyaşı damlasının aktığı planı fazla kesmişim. Yani fit numarası olmayan kareden kesmişim. Ama o planın oradan alınması gerekiyorsa guaj kalem dediğimiz beyaz kalemle bir önceki kestiğiniz fit numarası ne ise o fit numarasını buraya yani ararsan 78645119 da bulabilirsin diye yazmak lazım. Memduh ağabey o kareyi bulacaksınız dedi. Bulacaksınız dediği şey de Uğur Film'in böyle bir sinema salonu vardı aynı zamanda. İçerisi o şutlar devamlı atıldığı için kıvrıla kıvrıla rula halinde yani bir mahsen bir depo gibi ağzına kadar dolu. Ben 3 gün 3 gece eve de gitmedim, orada yattım kalktım. Orada aradım ve Memduh ağabeyi bekliyorum. Çünkü buldum kareyi.

Geldi aynı Arşimet gibi; ‘‘Memduh ağabey buldum kareyi’’ dedim. Biraz soğuk baktı böyle. ‘‘İyi yapmışsın. Bir daha yapmamasını öğrenirsin sormadan bilmediğin şeyi yapmamasını öğrenirsin.’’ dedi. İşte bu benim hayatımda bir şey olmuştur. Yani bilmediğin şeyi yapmayacaksın. Sonunda faturası da ağır olabilirdi. İştten de çıkartabilirdi ama o bir ders verdi bana.

Kadirizm yaptık *Savcı* filminde. İlkelerini de babam yazmıştı Kadirizm. Kadirizme katılanlar Kadirist oluyordu. Yani komünizme katılanların komünist olması gibi. Sonra bütün bunlardan ben şey yapıp Zaferizm ve Zaferistler diye bir şey çıktı. Bu ne dersenez; bizim meşhur çiçek barımız vardır. Yani o geçenlerde 30. yılı kutlandı. Rahmetli Kemal Sunal hep bizle çalıştığı için Can filmde Fatma Hanım ile ortak şirket kurmuşlardı ve Kemal ağabey yalnız yürüyemezdi. Mutlaka koluna girecek birisinin. Öyle bir şeyi vardı. Giderdik Papürüs’ümüz vardı o zaman. Papürüs’te içerdik sonra çiçek barda. O karşıda oturur, geçerken beni Beşiktaş’a bırakırdı. Hatta bir defasında yeni evliyiz tabi o zaman Kemal ağabey geldi. Eşim kapıyı açtı. Tabi Kemal ağabeyi karşısında görünce bende üst kata saklanmışım. Böyle esprili bir ağabeyimizdi. Kemal ağabeyle bir gün beraberiz kimse yok etrafımızda. Bir ortak masa vardı. Bütün sinemacılar orada otururdu. Erken buluşmuştuk. Kemal ağabey dedim; ‘‘kaç sene yaşamayı düşünüyorsun?’’ dedim. ‘‘Nerden çıktı bu?’’ dedi. ‘‘Merak ettim. Şimdi o kadar cefalar şey yaptın o kadar şey sonunda hoş bir yere geldin. İşte iyi bir ev aldın. Bunun dışında yani şimdi kaç yaşındasın?’’ dedim. 56 demişti. Ne kadar yani böyle rezil olmadan, ele ayağa düşmeden, rahatsızlık geçirmeden böyle adam gibi gitmek yaşamak. Fakat şeyi de biliyorum biraz hinlik var bende. Müjdat Gezen, rahmetli Savaş Dinçer, Kemal Sunal bunlar hastalık hastası. Yani yüzün biraz kızardı deyince hemen aynaya bakar gerçekten kızardı mı diye. Kemal ağabey yavaş yavaş şey oldu neden anlamıyor. ‘‘70 yaşına kadar yeter be Zafer’’ dedi. ‘‘Koskoca Kemal Sunal bu kadar çektikten sonra şurada kaldı 14 sene.’’ ‘‘Yeter Zafer’cim’’ dedi. ‘‘İşte Zaferizm burada başlıyor ağabey’’ dedim. ‘‘Nasıl o?’’ dedi. ‘‘Koskoca Kemal Sunal bu kadar yaptı, etti, binlerce filmi oynuyor, şudur, budur. Yarısını uyuyorsun ağabey. Kaldı 7 sene’’ dedim. Kıpırmızı oldu. ‘‘Kalkar mısın masadan?’’ dedi. Kalktım masadan. Çünkü hakikatten öyle görmemişim. Yani neredeyse yumruk da atabilirdi. Şimdi gülme komşuna gelir başına deyince bende 65 yaşına geldim. Kaç sene daha yaşarım diye hesaplıyorum. Yani 80 iyi bir yaş. Çünkü burada zeytinyağı falanla avutuyorum kendimi. Her şeyi doğal yiyorum sebze, meyve. 15 daha olacak 80 iyi bir yaş. Yarısını bizde uyuyacağız. Zaferizm döndü geldi bizi de vurdu yani.

Yeşilçam da hep yazıhanenin önünden kalkardık. Şimdi Kartal'dan gelen genç bir kızla Beşiktaş'tan gelen bir Zafer Par arasında fark var. Ben 5 dakikada Taksim'deyim. Kartal'dan gelen kız arkadaşımız 45 dakika sonra orada oluyor ve çöp kamyonu girdiği zaman Yeşilçam'a girmek sorun oluyor. Onun için ben AKM kültürünü getirdim. Sis filminde Gürgen Ülgez, Zülfü Livaneli ile birlikte AKM' den hareket. Çünkü Bostancı'dan gelen de Taksim' de iniyor, Beşiktaş'tan gelen de Taksim' de iniyor, Kartal'dan gelen de Taksim'de iniyor. Ana merkezde çay ocağı da var. Erken gelen çayını içiyor derken sanırım günümüzde devam ediyor. Herkesin AKM'den gittiğini duyuyorum genç arkadaşlardan.

Şimdi ben Ayvalık' ı çok seviyorum. Yani Ayvalık'ta şöyle bir şey ile başlayayım. Bir kompozisyon dersinde öğretmen öğrenciye ödev vermiş. Atatürk neler yaptı? Herkes harıl harıl yazmaya başlamışlar. Bir çocuk yazmış hocaya vermiş. Nereye gitti? Herhalde yazamadı demişler. Diğer arkadaşları bakmışlar yine kafası çalışmadı bunun diye. Sonra öğretmen notları açıklayınca artık 5 mi neyse en yüksek değer, 10 demiş Cenap aldı, diye söylemişler. Cenap sadece şunu yazmış; ‘‘Atatürk neler yapmadı ki?’’ yani bu kadarla anlatmış. Şimdi bende Ayvalık'ta neler yapabilirim diye, bu havasını soluduğum, suyunu içtiğim, sebzesini meyvesini yediğim, bütün nimetlerinden yararlandığım bu tabiat harikası doğası bir yerde yaşam sürüyorsam buraya karşı benim sanatçı duruşumla bir borcum var. Bir şeyler yapmam lazım bu kente. Herhalde bir belde de yaşayıp da o beldeye her türlü konuda hizmet edecek, her türlü şeyi görsel arşivini toparlayacak da bir insan tasavvur edemiyorum. Çünkü ben 15 senedir daha demin anlattım düğünlere giderim çekerim. Bazen böyle kendimi yerel fotoğrafçı gibi hissettiğim de olur. Deve güreşlerine gider çekerim. Açılan her sergiyi takip ederim. Her sanatçıya saygı duyar, onların filmlerini çekerim. Bütün Ayvalık resmi günlerinde yani ²13 Nisan Atatürk' ün gelişi, cumhuriyetin kurtuluş yıl dönümleri, aklınıza ne gelecekse etkinlikler onları çekerek ve birazda profesyonel sineması gözüyle çekerek, montajlayarak bunları paylaşıyorum youtubeda.

Ayvalık anlatılmaz yaşanır. Bunlara ek olarak duymak istediklerinizi sadece Ayvalık'a gelip yaşayarak görebilirsiniz diye düşünüyorum.

---

² Atatürk 13 Nisan 1934 yılında Ayvalık'ı ziyaret etmiştir. O günden beri her yıl 13 Nisan'da törenler düzenlenir.

ÇETİN AKKOÇ'UN RÖPORTAJ METNİ

Ayvalık' a Zafer Par' ı davet etmemdeki sebep Türk filmciliğinde bu kadar emeği olan bir insan ile dost olmaktan öte de bir aile dostluğumuz ihtas oldu. Rahmetli babası ve Allah ömürler versin annesi çok samimi aile dostumuzdur. Gider geliyorduk ama tabi Ayvalık'a yerleştikten sonra Zaferler. Zafer'i *Kırık Bir Aşk Hikayesi* filmiyle 80'li yıllarda tanıdım. Arkadaşlığımız burada başladı. O filminde yönetmenliğini yapıyordu Zafer. Bende prodüksiyon işlerine bakıyordum Zafer' i sevdiğim için yardım ediyordum ve çok samimi olduk kendisiyle. Türk filmciliğine yaptığı hizmetleri bildiğim için daha da samimiyeti arttırmak istedim. Efendim Ayvalık'ta bir ev ben buldum. Zafer'e haber verdim. Zafer de bana zaten laf arasında 'Baba, ben günün birinde bu Ayvalık'a yerleşmek istiyorum. Havası, suyu çok güzel. Hoşuma gitti'. Çocuk çocuğunu da alıp pansiyonumda da kalmışlardı keza. 'Olur nasipse her şey olur' dedim ve günün birinde o düşen ev konusunda Zafer'i haberdar ettim. 'Aman baba kaçırmayalım' dedi. Ev de rahmetli bir arkadaşımındı. Uygun bir durumda evi efendim Zafer'e fiyatını bildirdim. Geldi ödemesini yaptı ve Zafer'i böylelikle Ayvalık' lı yaptık. Kazandık. Hepimiz kazandık.

SONUÇ VE DEĞERLENDİRME

Bu çalışmada Türk sinemasının önemli yönetmenleriyle çalışan, Türk sinemasında cast-yapım işlerinde yenilik gerçekleştiren, kurduğu Par Productions şirketiyle yabancı film şirketleriyle işbirliğinde başarıyla görev alan Zafer Par'ın hayatı keşfedilmeye çalışılmıştır.

Zafer Par ile bu çalışmayı yaparken, Türk sinemasının Yeşilçam dönemindeki teknik malzemelerle günümüzü kıyasladığımız zaman şu an aslında yapım işlerin ne kadar da kolay gerçekleştiğini de görme, değerlendirme fırsatı oldu.

On beş yıl önce Ayvalık'a taşınmasına rağmen hala sinemaya olan tutkusu azalmayan biridir, bu özelliğiyle Ayvalık'ta birçok sanatsal kültürel etkinlikte yer almaya, fırsat olursa düzenlemeye devam etmektedir. Yine Ayvalık'ta konusu geçen ve çekilen bir çok sinema filminde Zafer Par'ın yardımları söz konusudur.

Bu belgesel yapım sürecinde hem sinemaya tutkusu olan, hem de bu tutkuyu çeşitli biçimlerde devam ettiren bir insan portresini filmleştirmenin önemi de –özellikle benim için- ortaya konmuş oldu. Amacım her yıl olmasa da Zafer Par'ın yaşamını izlemek, kaydetmek, yıllar sonra daha kapsamlı bir Zafer Par belgeseli ortaya koymak. Diğer yandan farklı değerlere sahip sinemacılarımızı (kameramanından yönetmenine, oyuncusuna) belgeselleştirmek de dileğim.

KAYNAKÇA

http://zaferpar.com.tr/?islem=paket/sayfaP/sayfa_detay.php&anasayfa_id=1 (Eriřim Tarihi: 18.10.2015)

<http://www.biyografi.info/kisi/zafer-par> (Eriřim Tarihi: 18.10.2015)

<http://www.sinema.gov.tr/ana/sayfa.asp?id=117> (Eriřim Tarihi 19.10.2015)

ÖZGEÇMİŞ

24 Mart 1991 tarihinde İstanbul İli Beyoğlu ilçesinde doğdum. İlköğretim ve liseyi Beşiktaş ilçesinde tamamladıktan sonra, Beykent Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Bankacılık ve Finans (İngilizce) Bölümüne kayıt oldum. Bu süreç içinde Açıköğretim Fakültesi'nde ikinci üniversite eğitimi olarak Radyo ve Televizyon Programcılığı bölümünü bitirdim. Yine bu süreç içerisinde sinemayla ilgili kurslara gittim. 2 kurtmaca kısa film çektim. Bölümden 2014 yılında mezun olduktan sonra Beykent Üniversitesi, Sinema TV Ana Sanat Dalında, Sinema ve Televizyon bölümünde yüksek lisans eğitimine başladım.

Aday: Cansu GÜLMEZ